

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De Kempel

Februari 2019

INHOUD

1. Voorwoord	3
2. Stappenplan signalen van huiselijk geweld	5
Stap 1. In kaart brengen van signalen	5
Stap 2. Consultatie	5
Stap 3. Gesprek met de student.....	5
Stap 4. Afweging.....	6
Stap 5. Beslissing	6
3. Randvoorwaarden	8
4. Privacy	9
5. Slotbepaling	10
Bijlage A: Samenvatting stappen Meldcode	11
Bijlage B: Afwegingskader en -vragen	12
Bijlage C: Begrippen en definities	14

1. VOORWOORD

Het college van bestuur van Hogeschool de Kempel, gelet op het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling; gelet op het bepaalde in art. 1.21 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; gehoord het medezeggenschapsorgaan;

Overwegende

- Dat Hogeschool de Kempel verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de begeleiding van haar studenten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van begeleiding aan studenten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij Hogeschool de Kempel op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met studenten attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- Dat het college van bestuur een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen Hogeschool de Kempel werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat Hogeschool de Kempel in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- Dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- Dat onder beroepskracht in deze wordt verstaan: de persoon die voor Hogeschool de Kempel werkzaam is en die in dit verband aan studenten van de organisatie zorg, begeleiding, onderwijs of een andere wijze van ondersteuning biedt (bij voorkeur: de tutor van de student);
- Dat onder medewerker in deze code wordt verstaan: de persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst in dienst is van Hogeschool de Kempel, als ook degene die door middel van een uitzend-, stage- of detacheringsovereenkomst binnen Hogeschool de Kempel, actief is;
- Dat onder student in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent, hetzij op basis van een inschrijving als student of extraneus.

In aanmerking nemende

- De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,
- De Algemene Verordening Gegevensbescherming,
- De Klachtenregeling Ongewenst Gedrag van Hogeschool de Kempel.

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling vast.

Elke beroepskracht is alert op signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling, waar een student als slachtoffer, getuige of pleger (vermoedelijk) bij betrokken is. Elke beroepskracht reageert adequaat op signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Deze meldcode is niet van toepassing:

- op geweld gepleegd door een beroepskracht tegen een student;
- op mogelijk geweld gepleegd tussen studenten, tenzij deze studenten affectieve partners zijn.

Bij signalen van huiselijk geweld wordt het stappenplan als omschreven in deze meldcode gevolgd.

2. STAPPENPLAN SIGNALEN VAN HUISELIJK GEWELD

Stap 1. In kaart brengen van signalen

De signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling worden gemeld bij de beroepskracht (bij voorkeur de tutor van de student). De beroepskracht brengt de signalen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling in kaart en legt deze vast, evenals de contacten over de signalen, de stappen die worden gezet, de besluiten die worden genomen en overige relevante gegevens.

Stap 2. Consultatie

De beroepskracht bespreekt de signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling (zoals hiervoor gedefinieerd) met het decanaat en vraagt zo nodig advies over de vervolgstap aan de decaan. De decaan vraagt in overleg met de beroepskracht zo nodig advies aan Veilig Thuis.

Indien de beroepskracht ondersteuning nodig heeft bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de student, dan raadpleegt de beroepskracht de decaan en bepalen zij in samenspraak wie het gesprek met de student voert.

Op verzoek van de beroepskracht neemt de decaan de vervolgstappen van de beroepskracht over. De student wordt hierover geïnformeerd.

Stap 3. Gesprek met de student

De beroepskracht of decaan bespreekt de signalen met de student. De decaan consulteert, in overleg met de beroepskracht, zo nodig Veilig Thuis.

Een gesprek met de student verloopt in de regel als volgt:

- De beroepskracht legt de student het doel van het gesprek uit.
- De beroepskracht beschrijft de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan.
- De beroepskracht nodigt de student uit hierop een reactie te geven.
- Na deze reactie komt de beroepskracht zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen hij heeft gezien, gehoord en waargenomen.
- Aan het einde van het gesprek wordt het gesprek samengevat en de vervolgstappen besproken. Daarbij komt ook aan de orde hoe het gesprek ervaren is.

De beroepskracht/decaan ziet alleen af van dit gesprek indien dit naar zijn oordeel niet verantwoord is in verband met zijn eigen veiligheid, de veiligheid van de student of van anderen, of als er redelijkerwijs gevreesd moet worden dat de student zich daardoor terug zal trekken en niet langer contact met hem zal houden. Indien deze situatie zich voordoet, treedt de beroepskracht altijd in overleg met de decaan.

Stap 4. Afweging

De decaan (in overleg met de beroepskracht) weegt – met het oog op een eventuele melding zoals bedoeld in stap 5 – op basis van de signalen, van het eventueel ingewonnen advies en van het gesprek met de student het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Ook de aard en de ernst van het huiselijk geweld of kindermishandeling dient gewogen te worden. Op basis van de informatie van stap 3 bespreken de decaan en de beroepskracht het risico met betrekking tot de veiligheid van de student en de medewerker en maken ze een afweging.

Stap 5. Beslissing

Meent een decaan/beroepskracht, na het gesprek met de student dat:

- de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling hem niet noodzaken tot een
- onmiddellijke melding en dat,
- de student er met zijn hulp en die van anderen in zal slagen om het geweld te stoppen,

dan spant hij zich in om de student de noodzakelijke hulp te verlenen, of deze elders voor hem in gang te zetten. Daarnaast maakt hij een vervolgspraak met de student voor één of meer vervolcontacten. De decaan, in samenwerking met de beroepskracht, monitort het vervolg, onderzoekt in de vervolcontacten of het huiselijk geweld of kindermishandeling is gestopt en of er voldoende hulp wordt geboden. Daarbij is hij alert op signalen die zouden kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Blijkt het geweld niet, of niet volledig gestopt, of zijn er aanwijzingen dat dit het geval zou kunnen zijn, dan doet de decaan alsnog een melding bij Veilig Thuis. Over deze melding informeert de decaan de student, tenzij dit niet mogelijk is vanwege zijn eigen veiligheid, de veiligheid van de student of van anderen of als redelijkerwijs gevreesd moet worden dat de student zich daardoor terug zal trekken en geen contact meer met hem zal houden.

Meent een decaan dat hij de student niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling kan beschermen of twijfelt de decaan er aan of hij voldoende bescherming hiertegen kan bieden, dan meldt hij, in samenspraak met de beroepskracht, het vermoeden bij Veilig Thuis. De decaan sluit bij zijn melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geeft duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt ook van anderen afkomstig is. De decaan overlegt met Veilig Thuis wat hij na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de student en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld te beschermen.

De decaan bespreekt de melding vooraf met de student.

- De decaan legt uit waarom hij van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- De decaan vraagt de student uitdrukkelijk om een reactie;
- In geval van bezwaren van de student, overlegt de decaan op welke wijze hij aan de bezwaren tegemoet kan komen;
- Is dat niet mogelijk, dan weegt de decaan de bezwaren af tegen de noodzaak om de student of zijn gezinslid te beschermen tegen geweld of kindermishandeling.
- De decaan raadpleegt altijd de mededecaan en zet zijn melding door indien naar zijn oordeel de bescherming van de student of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

De decaan ziet van contact met de student over de melding af indien dit niet mogelijk is vanwege zijn eigen veiligheid, de veiligheid van de student of van anderen of als redelijkerwijs gevreesd moet worden dat de student zich daardoor terug zal trekken en geen contact meer met hem zal houden.

3. RANDVOORWAARDEN

Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten draagt het college van bestuur van Hogeschool de Kempel er zorg voor dat:

- binnen de instelling en in de kring van studenten bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- er twee decanen worden benoemd, die beschikbaar zijn om de beroepskrachten te ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code. Deze twee decanen worden de benodigde trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering geboden;
- regelmatig een aanbod wordt gedaan van deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden kunnen ontwikkelen en ook op peil kunnen houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en het zetten van de stappen van de code;
- de werking van de meldcode jaarlijks wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- het College van Bestuur binnen en buiten de organisatie uitdraagt dat het handelen, zoals omschreven in deze meldcode, behoort tot het beleid van Hogeschool de Kempel en dat van Hogeschool de Kempel en haar beroepskrachten, wordt verwacht dat zij conform de meldcode handelen.

4. PRIVACY

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

5. SLOTBEPALING

Deze regeling treedt in werking op 4 februari 2019 en kan worden aangehaald als de 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Hogeschool de Kempel'.

Aldus vastgesteld op 4 februari 2019.

BIJLAGE A: SAMENVATTING STAPPEN MELDCODE

STAP 1: Breng signalen in kaart

Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier.

STAP 2: Overleg met decaan

Overleg met de decaan om signalen te duiden. De decaan raadpleegt zo nodig Veilig Thuis of een forensisch arts en neemt bij eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.

STAP 3: Praat met de student

Bespreek je zorgen, al dan niet samen met de decaan, zo snel mogelijk met de student. Alleen als jouw veiligheid of die van de student in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien.

STAP 4: Weeg het geweld

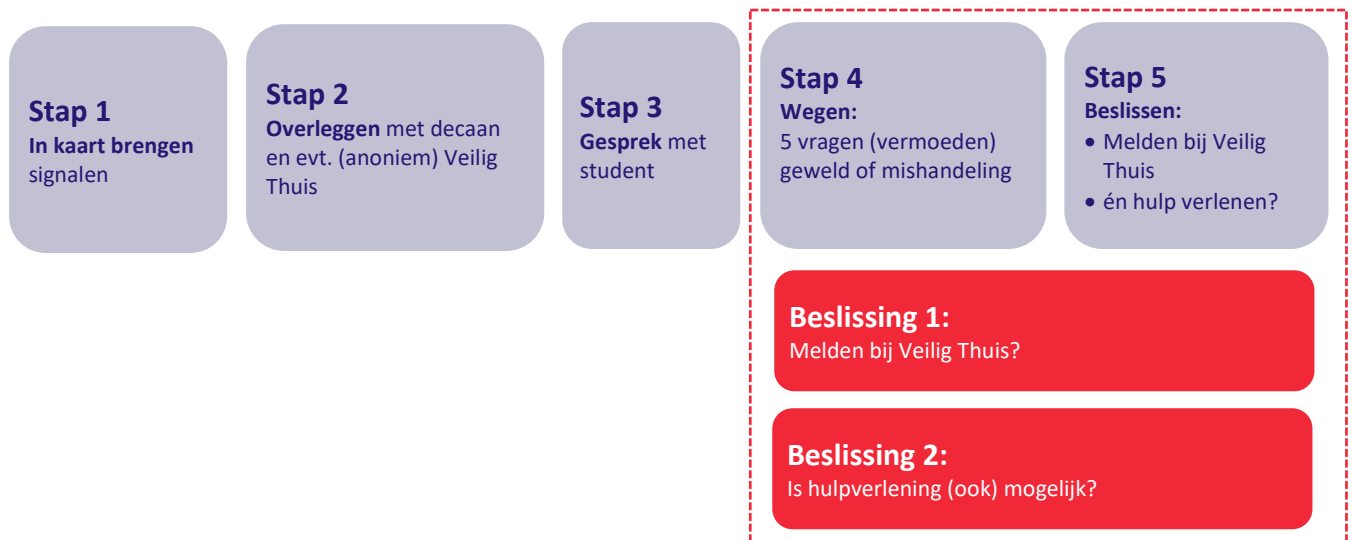
Maak samen met de decaan een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met de decaan en de student. De decaan vraagt bij twijfel advies aan Veilig Thuis. Bij een reële kans op schade: melden.

STAP 5: Beslis: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?

Als de student voldoende kan worden beschermd, biedt of organiseert de decaan noodzakelijke hulp. Als de situatie acuut of structureel onveilig is, doet de decaan een melding bij Veilig Thuis en wordt beslist welke hulp zelf georganiseerd kan worden.

BIJLAGE B: AFWEGINGSKADER EN -VRAGEN

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen in stap 5 is in de stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd.

In stap 5 worden twee beslissingen genomen:

- het beslissen of een melding bij Veilig thuis noodzakelijk is en, vervolgens
- het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De decaan vraagt zich op basis van signalen en gesprekken af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van de decaan als de betrokkenen behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Afwegingsvragen

Afwegingsvragen en beslissingen voor decaan (in overleg met beroepskracht) in stappen 4 en 5 van de meldcode.

1. Vermoeden wegen

We hebben de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode doorlopen en

- a. op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.
- b. we hebben een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling: Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de Meldcode schatten wij in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

- a. **NEE** → ga verder naar afweging 3.

b. **JA** of twijfel → direct (telefonisch) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden doorlopen met Veilig Thuis.

3. **Hulp**

Zijn we in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling worden afgewend?

a. **NEE** → melden bij Veilig Thuis, die binnen vijf werkdagen een besluit neemt ten terugkoppelt naar de melder.

b. **JA** → ga verder met afweging 4.

4. **Hulp**

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

a. **NEE** → melden bij Veilig Thuis.

b. **JA** → hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concrete mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een decaan als casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. **Resultaat**

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

a. **NEE** → melden bij Veilig Thuis.

b. **JA** → hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

BIJLAGE C: BEGRIPPEN EN DEFINITIES

Algemene meldnormen

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de decaan meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een decaan die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht/decaan allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.• Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.• een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken• Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt• etc.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/ of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.• Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorgverzorger.• Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.• Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties.• Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders.• Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.• Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.• etc.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. .
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>